

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Visitele suveranului italian.

Sibiu, 25 Iulie n.

Călătoria regelui Victor Emanuel al Italiei la Petersburg, întâmplată în zilele trecute, e un eveniment de mare însemnătate în politica internațională, dată fiind împrejurarea, că în curând va avea loc o întâlnire a regelui Italiei și cu împăratul Wilhelm, în capitala Germaniei, și probabil și o întâlnire cu monarhul nostru, — irelevant că unde.

Primirea la Petersburg a regelui Victor Emanuel a fost extrem de cordială, ear' toastele rostite cu ocazia aceasta au fost de un conținut, care a arătat până la evidență, că visita nu a fost numai o simplă formalitate de curtoasie, ci a avut un scop bine combinat și bine definit — politic.

Ca ori-care stat, își are și Italia politica ei bine stabilită, cu aspirațiuni și dorințe, și probabil că pentru netezirea terenului prielnic pentru aceste aspirațiuni și dorințe ce vor fi de realizat în viitorul apropiat, s'a aflat necesară mergerea întâiu la Petersburg a Suveranului italian.

Și tocmai aici e fondul secretului. De ce la Petersburg întâiu, și nu la Viena și Berlin, după ce Italia face parte din tripla alianță, prin urmare se cuvine, ca în tot ce o privește să consulte întâiu pe aliații ei, ales acum, după ce tripla alianță s'a reînnoit nu de mult pe aceleași baze pe cari a fost ea legată dintru început, prin tratatul subscris la anul 1883?

S'ar pute presupune deci, că Italia nu pune prea mare preț pe tripla alianță le care aparține, și că re'noirea tratatului a făcut-o numai de dragul păcii, pentru a nu da ansă la nedumeriri și la combinațiuni greșite, că desfăcându-se tripla alianță e periclitată pacea europeană, pe care de altcum totă pacea europeană o doresc din totă inima.

Dar' lucrul nu stă așa. Italia a re'noit tratatul cu celelalte două puteri cu cari împreună formează tripla alianță

cu matură precugetare, fiind-că interesele ei o cereau acesta. Interesele economice, cari au ajuns să fie decizătoare în politica internațională. Și tot interesele economice ale Italiei au făcut, ca regele Victor Emanuel să meargă întâiu la Petersburg, și apoi la Berlin, și pôte și la Viena, pentru a avea întrevederi cu Domnitorii cari conduc destinele statelor cu capitalele numite.

Caracterul pacinic al triplei alianțe nu eschide adecă posibilitatea de a sta bine statele cari o formează și cu celelalte state, anumit cu celelalte două mari puteri cari compun dubla alianță, cu Franța și cu Rusia. Și mai ales Italia are trebuință de amicitia acestor două puteri, pentru a-și pute realiza fără pedecă scopurile pe cari le urmărește.

Aceste scopuri ar fi, după cum se presupune, întâiu de toate ocuparea unei părți din Africa de Nord din partea Italiei, la Tripolis, cu ajutorul Franței, care a pus mâna pe o parte și nu urmărește o altă estindere colonială mai mare. Ar fi însă aplecată să facă înlesnirile posibile guvernului italian, ca să cucerească și Italia ceva din acesta parte de lume. Și că Italia stă bine cu Franța, e lucru cunoscut. Se cerea numai învoirea și a Rusiei, ca aliată a Franței, pentru-ca Italia să fie sigură, că pașii ce i va întreprinde în direcția aceasta nu se vor lovi de pedeci. Conștientul puterilor europene cari cu Italia împreună formează tripla alianță, e apoi de sine înțeles, ca urmare firească a legăturilor de alianță ce există între ele.

Astfel ne putem aștepta la aceea, că Italia va folosi prima ocazie binevenită pentru a și pune piciorul în Tripolis, situat în apropierea Siciliei, și încă pe cale pacinică, cu învoirea celor mai mari puteri europene.

Mai are apoi Italia interese vitale și în Albania, și probabil că în privința aceasta încă a cerut regele Victor Emanuel sfatul și sprijinul Țarului rusesc, înainte de a lua înțelegere cu Monarhul nostru, după ce Austro-Ungaria e asemenea interesată în cauză.

În felul acesta visita regelui Victor Emanuel la Petersburg ni-se prezintă ca urmare a unei politici sănătoase inaugurate în Italia, care în curând are să dea roadele dorite și așteptate. Iată deci însemnătatea ei.

Înaltă nobleță a femeii.

de Carmen Sylva.

Nu este sferă cât de umilă, în care femeia să nu pôta sfinți opera ei prin spiritul în care o întreprinde. Aceea care îndură suferințele și tonele unei stăpâne aspre și neîngăduitoare, și care nu încetăză să și dea toate ostenelele pentru-ca să merite o vorbă bună de care în veci nu are parte, aceea care nu se cruță nici-odată, care e vecinic gata a face un serviciu de bună voie, fără nici o pretenție de răsplătă, nu trebuie oare să o considerăm și pe ea ca pe o preotă obscură și anonimă a aceleiași cauze mărețe?

Dar' tinăra lucrătoare, cusătoreasă miseră, care mănuesce acul până noptea târziu pentru a susține un tată bătrân sau o mamă bolnavă, nu împlinește și ea o misiune din cele mai pioase, făcând fără a se plânge cătuși de puțin, jertfa tineretelor ei, a sănătății și a puterilor ei? Trista și îndurătoare mică creatură, încovoiată pe lucrul ei — tablou de un patetic mut — e în adevăr eroică în resemnarea ei cu sorțea lipsită de ori-ce bucurie; nici un murmur nu ese din buzele ei, și totuși trebuie să înăbușe toate dorurile inimii sale, neputând să aspire la nici una din plăcerile pe cari viața le rezervă copiilor ei mai fericiți.

Mica păzitoare în sdrențe, care duce găștile în piață, cât timp gândurile ei rămân pure și inima cinstită, e și ea un inel din lanțul cel mare care legă pe femei la olaltă ca pe niște surori. Căci un serviciu ori-cât de infirm ar fi el, când îl îndeplinești cu credință, nu e nici-odată pierdut, ear' al ei, cu toate-că nu și dă seamă de el, trebuie în mod fatal să contribuie la sporirea totalului general.

Ea nu se gândește de loc, că cerul a închis, ca într'un prețios păstrător de moște sfinte, ființa ei atât de subredă; ea șede pe câmp împrejmuită într'un decor de verdăță, cu ochii plini de nevinovăție copilărească ficsați în mirare pe albastrul profund al bolții care se întinde de-asupra capului ei, în timp ce piciorole-i se sprijină pe un covor de catifea verde, ale cărui flori pe cari n'ar fi în stare să le numere, sunt numai pietri scumpe. Da, câmpia e un sanctuar, ca și Țermul sterp al mării.

Femeia de colo, care stând în picioare și strânge pruncul la sin și ține un alt copil de mână, în timp ce privirile-i sfioase și gânditoare se ficsăză pe orizontul depărtat, asupra valurilor crude și lacome, cari, pôte, au înghițit barca soțului ei, nu simbolizează ea oare preotăa mării și a tempestii? Ce-i pasul urlă, cerul se întunecește? Ce-i pasul?

Ea așteaptă, pândesc, ear' obrazul ei pălesce cu cât ciasurile trec fără ca vre-o pânză să se zărească pe largul mării. Ce vor deveni bieții ei copilași, dacă acela care câștigă pâinea zilnică, nu se va mai reîntoarce? Ea, atunci, va trebui să fie și tată și mamă pentru acei mici nepăstuiți fără apărare; inima i-se sfășie, dar' ea nu perde curajul, ci se oțelește în lupta desnădăduită.

Strămoșii nostri din antica Germanie știau bine ce erau femeile lor și le țineau în mare cinste. Ele erau sfinte pentru dânșii, se apropiiau de ele cu respect și tēmă, considerându-le ca pe niște preotese, cari trebuiau să iee hotărîrea tuturor afacerilor în momentele grave. Căci acei războinici viteji judecau cu drept că nu puteau trata cu destulă venerație pe femeile lor, pe mamele lor și pe mamele copiilor lor. Ei mai gândeau, afară de aceasta, că aceste credincioase păzitoare ale căminului și ale familiei puteau foarte bine să fie dotate cu darul profeției, căci ochiul lor obicinuit cu vecinica vigilență și prevedere, trebuie să fie mai mult de

FOIȘORĂ

Poeții ardeleni în literatura română.

de

Frații I. Minea.

(Urmare și fine.)

Voi mai cita una singură, una din cele mai frumoase, care în modul cel mai demn încheie ciclul citatelor noastre și al cărei răsădit ar trebui să fie cât mai larg în lumea poetică românească, întocmai ca și „Fragmentul epic”, publicat în același număr al „Sămănătorului”:

Cătră tinerii poeți...

Intunecată-i stăua țării noastre...
Înstrăinați trăim în zile grele,
Și viitorul, plin de semne rele,
Vestese lacrimi numai și dezastru.

Spre voi se 'ndrăpnea glasul rugii mele,
Frați cântăreți! Sus inimile voastre,
Poeți perduți în nori și 'n lumi albastre,
Ce nu visați de cât la flori și stele!

Nu osteniți ca 'namurgit de sēră,
Ci treji la mândrul strigăt de fanfară
Veniți cu suflet și cu voie bună

Spre sōrele, ce-i gata să resară
Să înălțăm ear' flamura străbună
A dragostei de Lege și de Țară!

Copii răsleți ai mândrei noastre nații!
De mai trăește 'n voi simțire vie,
Veniți atunci și v' cunōșceți frații!

Sădți în inimi vechia bărbăție
Aventuri mari, eterne aspirații, —
Și numele pe veci slăvit v' fie!

Eu nu's de cât un singur glas din satul
Pierdut în nopțe... Numai o ființă
Din miile ce-așteaptă 'n suferință...
Dar' va veni odată mult-visatul!

Veni-vă — și cântările de biruință
Vor isbucni de-alungul și de-alatul,
Din munți și văi gonind pe necuratul
Ce vrea să stîngă 'n voi ori-ce credință!

Eu nu-s de cât un sol; eu sunt drumețul
Grăbit, și nopțea înapoi mă cere...
Sunt flacăra, pe care-o pōrtă vântul.

Dar' va să vie, — vine cântărețul!
El va sfinți mărēța Inviere...
Veniți cu toții să vestim Cuvēntul!

Vreți ceva mai artistic, ceva mai românească după cetirea admirabilei poezii?

Dintră cei-ce mai sunt, vom mai cita numai un cas. O fac acesta pentru a arăta, că nici Românele noastre nu se lasă mai pe jos, ci și ele contribuie la succesele noastre. Astfel în ultimul timp a publicat și d-șora Maria Cunțan un volum de versuri, care respiră multă dragălașie și delicateță de sentiment. Judecați de es. următoarele versuri:

Talangele răsună lin
Și sōrele se lasă,
Talangele răsună lin
Și turme după turme vin
De după deal spre casă.

Cunosc pe sunet turma ta,
Mi-e cea mai dragă mie —
Cunosc pe sunet turma ta
Și mi-se rupe inima
În piept de bucurie.

Aș vrea și nu mai știu ce-ași vrea,
Și nu știu cum îmi vine, —
Ași vrea și nu mai știu ce-ași vrea,
Să fiu o flōre 'n calea ta,
Ca să mă iai cu tine...

Ca și acest vers, așa și celelalte ale domnișorei Cunțan au prețiosul caracter din punctul nostru de vedere, de a fi inspirate

de o atmosferă specific românească, plină de sănătate și viață.

Să cercetăm acum în mod sumar, care era situația poeziei române în momentul când răsar pe orizontul ei poeții nostri ardeleni?

Marele maeștru, Eminescu, murise în casa de nebuni. Dar' atât de sus ridicase acest poet arta sa, în cât urmașilor, ucenicilor și credincioșilor lui li-a fost cu neputință să se pōtă menține la acea luminosă și ametoitoare înălțime, la care ajunsese Eminescu. Această neputință însă au arătat-o acestia și în tendința de a se emancipa de sub covârșitoarea influință a marelui model și de a apuca pe căi independente. Astfel s'a putut vorbi în literatura noastră de o școală întemeiată de poezia pesimistă a lui Eminescu. Această poezie — la care dl Gherea până în cele mai mici amănunte se 'ncercă a-i stabili viața și condițiunile de traiu, urmând ca pildă, când pe Brandes, când pe Guyau — a fost însă mai mult ca un suflu de desnădejde, un vânt geros de iarnă grea, care a înghețat pōte multe imaginațiuni, reducând în visatul neant multe și frumoase fantasii. Trista sōrte a lui Eminescu justifică oarecum neisbânda credinței și deci neîncrederea în aspirațiunile poetice, provocând lamentări asupra scopului acestei vieți, care ne împărăteșește de atâtea amare decepțiuni. Imitând poezia lui Eminescu i-ar fi trebuit ori-cui un

cât ori-care altul, apt să pătrundă tainele viitorului. De asemenea și căminul era pentru ei un sanctuar, ear' întreținerea focului o datorie sfântă. Din timpurile cele mai depărtate, fetele tinere cele mai nobile formau o clasă privilegiată, însărcinată de a veghea asupra lui și de a-l ține întotdeauna aprins. Ele erau cele mai bune și deci alesele națiunii, și îndată sacerdoțiul lor capătă un caracter aprópe divin, căci flacăra ajunsese simbolul obiceiurilor și tradițiilor antice. In epocile acelea primitive era așa de greu să faci focul! trebuia cu o răbdare nemărginită să freci o bucată de lemn de alta pentru a căpăta o simplă schintee, așa că nu e de mirare, dacă petritele pe cari se aprindea și se întreținea focul, erau considerate ca altare de sacrificiu.

Templele omenimii, ale căror preotese sunt femeile, sunt foarte numeroase și de o imensă varietate de dimensiuni și de forme: unele sunt vaste și de proporții uriașe; altele mici și neînsemnate în aparență. Spațiul pe care-l ocupă nu e nimic; totul atârână de munca ce se desfășură într'însele, de bunăvoința acelor cari o esecută. Unele femei își consacră viața pentru educațiunea tineretului; căci fondurile de înțelepciune și de știință, cari figurază printră bunurile cele mai mult prețuite din toate timpurile și din toate țările, nu sunt de cât niște împrumuturi cari ni-se fac și cari transmise din generație în generație, trebuie puse la dispozițiunea tinerilor cari cresc în jurul nostru. De sigur că nu e o misiune mediocră faptul de a deschide această comoră sufletelor tinere și ardătoare, impaciente de a-și căpăta moștenirea lor de cunoștințe. Școala satului, și ea chiar pôte fi o tindă care se 'ți înlesnescă intrarea în sanctuar, ear' învățătorea formeză o demnă servitoare a templului. Rolul ei nu e totdeauna comod. Sămânța pe care o sémână dinsa pôte căde câte odată pe un pământ ingrat, dar' adesea însă ea produce și fructe, și aceea e răsplata. Ea cunoșce valoarea darului pe care-l face, când călăuzesce degetele stângace în primele lor sforțări pentru a se servi de ac; căci pentru multe fetele acesta e adevăratul punct de plecare al vieții, prima lecțiune a acelor arte folositoare, cari mai târziu trebuie să facă dintr'însele femei și mame fericite.

Mai sunt apoi femeile cari sunt păzitoarele pioase ale unui mormânt, ale renumelui unui mort — fete sau femei devenite preotese ale fidelității, al căror pelerinaj zilnic are drept țință locul sfântit prin amintirea unei vieți și unde toate speranțele lor se odihnesc sub pământ.

mai real talent pentru a nu rămâne numai un imitator servil, pentru a pune în evidență o fire individuală. Și astfel bóla lui Eminescu cuprinsese ca o adevărată epidemie întreaga noastră poezie, cu excepțiuni aprópe cu totul lipsite de valoare. Marele și nefericitul Eminescu trecuse ca un lucifer de o lumină prea intensă, care-i orbise pe toți prin rațele sale puternice, astfel ochii lor nu mai puteau percepe altfel de lumină. Póte singurul Vlăhul s'a putut individualiza mai mult de cât ceilalți, rămânând totuși cel mai bun elev al maeștrului. Cățiva tineri, cari promiteau ceva, n'aveau vre-o direcție bine definită, și nici unul nu-și scrisese încă opera de forță pe carea n'au scris-o nici pân' acum încă.

In astfel de împrejurări începe în poezia românească să bată vântul dinspre Ardeal — un vânt sănătos, ca vânturile ce sunt menite să curețe o atmosferă încărcată, pestilențioasă, alungând uricioșii și ntunecații nori de pe cerul poeziei noastre, un vânt răcoros, dătător de sănătate și viață, care-ți face atât de bine pe-o insuportabilă arșiță de vară. Dinspre Ardeal pornesc un fluviu mândru și puternic, cu apa ca cristalul de limpede și ca inima Românilor de bună, fluviu menit să iee cu sine toate micile văi și páraie, stabilindu-le pentru vreme ndelungată un drum definitiv. Revista literară „Sămânătorul” și gruparea cercului ei literar însemnă curentul nou, căci aici a apărut

Altele nu se mărită de loc, pentru a puté servi mai în voce pe semenii lor. N'au voit de loc să aibă legături, interese, sau afecțiuni proprii, cari le-ar fi putut depărta de cauza căreia s'au devotat: serviciul omenimii suferinde. In toate timpurile, în toate sesónele, pe vânt sau pe furtună, le veđi alergând la postul lor pretutinden unde le chiamă datorია.

In pragul carierei dăscălesci.

— Sfaturi pedagogice, date unui învățătorin tânăr. —
De Ioan Paicu învățător.

Inflorirea și progresarea școlilor noastre populare e o dorință ardătoare a mai marilor nostri, a noastră a tuturor, și trebuie să fie a fie-cărui român adevărat.

Distinsul profesor seminarial Dr. Petru Șpan, în splendidul său discurs rostit cu ocaziunea încheerii festive a anului școlar la Seminarul „Andreian”, cum și clericul absolvent George Tulbure, au surscit cele mai sus zise. Ear' sfaturile cu adevărat „dătătoare de viață” și însuflețitoare ale Excelenței Sale preadomnului Domn Archiepiscop și Metropolit, sigur se vor fi imprimat în memoria fie-cărui elev al institutului și vor fi rămas adănc gravate și în inima ta.

Principiul convingător, în urma căruia mă exprim așa de hotărât asupra personalității tale, mai este caracteristica-ți de bun student și bărbat cu conduită exemplară...

In urmare, Scipio supranumit „Africanul” n'a fost mai afectat pe ruinele Cartaginei, decum ești tu azi știindu-te cu Absolutoriul de forțe bine în buzunariu.

Diabia aștepti să te afli în mijlocul elevilor, ca prin teoria și practica câștigată în Seminaru să 'i vezi înflorind în jurul tău ca nesce flori de soiu cel mai nobil.

Căci știința necesară pentru copii minori, — susține-vei, — că o ai în vârful degetelor. Astfelu înzestrat — după a ta părere — cu cunoștințele necesare, însuflețit pentru chemarea învățătorescă, — vei crede — că ești primit cu afabilitate chiar de la intrarea ta în funcțiune în toate casele sate-nilor fruntași, ca un adevărat voitoriu de bine.

Vei crede, că ai fericirea a te bucura de liniștea sătescă, trăind retras în mijlocul ocupațiilor pentru cari te dedici!

N'am intențiunea a-ți spulbera visurile de aur, ce-ți făcuși asupra paradisiului ce te așteptă. Ci din contră, te rog a tórce mereu la firul fantastic al închipuitei tale fericiri din viața paradisiacă a practicei! Voiu însă, — prin aceste șire, să-ți atrag atențiunea și asupra „pomului” științei binelui și al răului, din mijlocul acestui paradisi, care cu alte cuvinte se numesce „experiența proprie”. Acesta este singura punte, care te va puté trece de la teorie la practica cea adevărată.

De aceea te rog, primesce aceste sfaturi ale mele, isvorite din iubire colegială.

In ele se cuprind „Insușirile, sau calitățile ce trebuie să le ai, dacă voesci, ca în

„Cătră tineri poeți” a lui Iosif, aici „Fragmentul epic” al lui Coșbuc și iată ce spun în programul lor: „ne stringem cu credință și cu dragoste în jurul aceluiași stindard, stindard de pace, de înșeninare și de înfrățire intelectuală, de apostolică muncă pentru desmăptarea avântului de-odinioară în sufletele românești, pentru chemarea atător puteri risipite, la o îndrumare mai sănătoasă — sfânta grijă a ntăririi și a înălțării neamului acestuia”. E o direcție nouă această, mai națională, mai românească, de cât ori-care alta — iată cum pôte fi considerată în literatura română noua poezie ardelenescă. Ea ca un suflu viguros de viață nouă pornit din Ardeal în totă românia din cele patru unghieri — analog cu acela, pe care altă-dată îl desvoltaseră ilustrii nostri cronicari ardeleni, descoperitori și propovăduitori ai evangheliei mărețe despre originea cea veche a neamului și-a limbii! E un isvor fecund de energie în poezia noastră, al cărui mare meșter a făcut tot aceea, ce pentru cultura neamului făcuse odinioară mai pe sus de toți entusiastul român și mare dascăl George Lazăr, ilustrul ardelen . . . . . Astfel se schimbă și opera noastră după vremuri, conform cerințelor lor! . .

(Turcheș).

nóuele referințe ale vieții în care întri, să nu te lovești de amara decepțiune.

Intăiu, iubite colegă, te va isbi neplăcut réceala cu care vei fi primit din partea multor interesați. Nu însă din partea tuturor! Adă-ți aminte atunci de proverbul român: „Nici o pădure fără uscături” — Amin-tesce-ți mai departe, că fala și mândria noastră a învățătorilor nu trebuie căutată în onoruri, distincțiuni și preamări, ci în sórtea noastră „apostolăscă” de a lucra și jertfi pentru fericirea omenimei, atât temporală cât și vecinică.

Ear' dacă succesele în școlă — pe lângă strădania ta — nu vor fi conform așteptărilor tale, nu te desilusiona! Și cu atât mai puțin să se accelereze în tine pretensiunea de a recolta îndată fructe după ostenelele și meritele tale pe terenul școlar. Cugetă-te atunci, că fructele educațiunii ajung la cócere târziu de tot și sunt rezervate pentru a fi gustate numai de acei învățători, cari vor răbda până în sfârșit. „Rabdă, că te vei mântui” zice principiul biblic.

Ferește-te în tot cazul de a face imediat reforme radicale în școlă în care ai intrat. Ferește-te ca de focă blama purcederea antecesorului tău, atât înaintea elevilor, cât și mai ales înaintea poporului.

Un obicei rău, care demustră un caracter pervers este a calumnia pe cineva, până încă nu-i cunosci activitatea. Ear' mai puțin de cât atât, adecă, om de nimic te vei numi, dacă cunoscându-i faptele, mai cutezi a-i detrage din valoare, în scopul de a-ți ridica prestigiul!

Nu promite progrese minunate înainte. Căci aduci pe ómeni în poziție de a aștepta de la tine mai mult, de cât vei puté presta. Convingerea nestrămutată și modestă totodată, este: „Ajuta-mi-va Dumnezeu”, căci „Totdeauna lucrul tău, s'îl începi cu Dumnezeu”. Altfeliu o pățesci ca fata cu „holda cea mică” din poveste, adecă: „Gură multă și trebă puțină”.

Punctele de mănecare în propunerea materialului să-ți fie „Chronica” cu înșemnările despre materialul propus de învățătorul antecesor. Pentru-că ori și cât îl vei considera de novit în „arta pedagogică”, totuși materialul propus de dînsul îți va servi de forțe bun îndreptariu.

Frasa: „In tot răul este și ceva bun”, românul a scos-o din pățanie. Ear' un filosof zice: „Cercați și cercetați toate și alegeți ce este bun”.

„Călătoria care merge înainte fără țință și nu intră în cătrău duce drumul, greșesc. Armata, ai căror conducători nu cunosc punctele strategice esact, întâmpină obstacole și pedeci în cale”. Intocmai așa ni-se va întâmpla și nouă, dacă fără a ne povățui unul pe altul, vom lucra isoლა.

Prin cele de sus înțeleg, nu să folosesci o metodă ruginită a cuiu; ci să nu vorbești elevilor de metode în scopul de a-ți documenta desaprobară purcederei antecesorului tău. Să te folosesci însuți de metoda cea mai bună, ce o vei afla, numai după ce vei observa rezultatele ei. Și reforma radicală după metoda cea mai bună aflată, ar avé loc format numai la începători.

Mai presus de toate 'ți atrag atențiunea asupra urmăritului lucru: In scopul de a nu orbeca în întunec cu privire la propunerea materialului de învățământ, și în special în scopul de a avé un călăuz neprețuit în întreaga-ți carieră învățătorescă, vei purta un protocol, pe ale cărui foi vei introduce pentru fie-care lecție tractată, o schiță a planului după care ai procedat la predare. (Protocolul e datore comuna bis. a'l procura; Vezi „Circulariul” Prea venerab. Consistoriuu dto 7 Iunie 1901, Nr. 463 Școl. lit. B.).

Scumpe colegă! Ori-cât de mult tact pedagogic se aibă un învățătoriu, nu merită a i-se da atributul de „bun pedagog”, dacă nu va avé însușirile personale corespunzătoare înaltei sale misiuni. Insușirile nobile sunt basa demnității sale personale, carea 'l ridică înaintea elevilor săi, nu din frică, cât mai ales din respect și reverință.

Vei fi audít, scumpul meu de atâtea-ori vorbindu-se, că scopul suprem al destinațiunii omului aici pe pământ, precum și țința de căpetenie a educațiunii este, desvoltarea „caracterului religios moral”, sau cu alte cuvinte „perfecțiunea morală”.

Deci acest principiu mântuitoriu având a 'l infiltra tu d'aici înainte ca învățător educator în inimile plâpânde ale elevilor, se cere, ca prima însușire personală a ta să fie:

1. Convițiunea morală, sau religiositatea. Numai însu-ți fiind pătruns de adevărurile religiunii creștine, vei puté urni forțele detestabile din jurul micuților și vei cresce tinerele maritimóșă și laborióșă.

Știu, că cu ocaziunea rugărei adresată superiorității bisericesci pentru a fi primit la cursul pedagogic, ai declarat conșciențios, că ai plăcere pentru starea de învățător. Să te ții de făgăduința această!

O altă însușire bună a ta trebuie să fie în practică:

2. Conșciențiositatea. Un astfelu de învățătoriu, care se scusa pentru neîndeplinirea datorinței, cu lipsa de salariu suficient, cu nesolvirea aceluia regulat, sau cu alte motive fără substrat și nejustificabile, dovedesce că este un năimit și că numai din interese egoistice s'a dedicat chemării învățătoresci. Am firma convingere, că tu în veci nu vei face parte din căta acelor! Căci acela care nu voesc, sau nu pôte fi conșciențios în împlinirea cu scumpătate a misiei sale sfinte, nu merită să fie numit învățătoriu.

După cum amintiu mai la început, chemarea învățătorescă e forțe dificilă și de aceea vei avé să înduri multe neajunsuri. Din care cauză-ți va fi de mare trebuință să-ți însușești încă o calitate și anume:

3. Paciența. Nu va trece zi, ba chiar nici óră fără ocaziune de a-ți deșerta amarul asupra elevilor. Sau că veninul e adunat din necuviințioșă purtare a lor, sau din injuriile și restricțiunile ce-ți vin de la „eroi din tufă”. Deci paciență având, vei fi apărat de multe neplăceri, conflicte, ba chiar și periculi. Mai ai apoi necesitate și de

4. Consecvență: Ca unul ce esti chemat a desvolta energia voinței, sau caracterul elevilor, va trebui, ca în toate acțiunile tale să ai statornicie...

Pentru-că a greși mereu cu punerea în-țrebărilor și a te corege, înșemnă a te face ridicol înaintea micilor judecători. Și nici-când ordinațiunile tale nu vor puté reprezenta elevilor o lege sfântă, carea pretinde o îndeplinire necondiționată.

In cât pentru cunoștințele trebuințioșe unui învățătoriu popular, sunt pe deplin convinși, că ți-le-ai câștigat din abundență încă din seminaru. Meritul însă este al acelor, de sub a căror mână ai eșit. A rămâne numai prelângă cele câștigate acolo, ar fi o lășitate morală condamnabilă.

Despre referințele sociale, legate de sórtea școlii populare, cum și despre cultivarea ta ulterioară, am vorbit cu alte ocaziuni. E rândul tău deci acum să mă dispensezi de al 2-lea tocac și iertându-mă de sinceritate și indiscrețiune, te voiu îndruma la „Foaia pedagogică” din anii: 1899 și 1900, Nrii 4, 6, 13, 14 și în special 21 și 22.

In zelul meu de a-ți da toate deslușirile necesare, era să las afară unele însușiri momentóșe, cari 'ți vor servi spre mult bine în cariera dascălescă și anume:

5. Înțelepciunea șerpelui, să nu-ți lipsiască. Pentru-că numai aceea te va puté feri de cursele ce-ți întind „fariseii”. Cu această înțelepciune te vei puté păzi de „tipul fariseismului”, vorba unui tiner preot și 'i vei avé — tu pe ei și nu ei pe tine — în mână.

In fine din cununa tuturor însușirilor bune e păcat a lipsi cele 3 floricele, pe cari așa de sublim și poetic le-a concretizat — în mod figurat — Prea Ven. asesor consistorial în pensiune Zaharia Boiu în poezia „Visul unei copile” și adecă:

6. Sinceritatea, modestia și blândeța. Aceste trei însușiri, atât pentru școlă, cât și pentru viața socială, inficiată de tot felul de bóle, 'ți vor servi spre onóre și folos vei avé după ele și dincolo de mormânt, căci:

„Fericiti sunt cei curați la inimă, că aceia vor vedé pe Dumnezeu.”

„Fericiti sunt cei blânđi, că aceia vor moșteni pământul.”

Acestea am avut se ți-le spun, acuma la începutul grelei tale cariere, și te rog să le primesci cu bunăvoință cu care eu ți-le adresez, căci ținându-te de ele vei ajunge ales întră aleși.

Așa să fie!

Revistă esternă

Țarul — la Roma. Pe baza știrilor emenate de la ambasada rusă din Roma se vestese că țarul *Nicolae II* în Octombrie va redea regelui Victor Emanuil vizita din sepele timpuri trecute. Probabil că de la Roma țarul va face călătorie la Sicilia.

Regele Italiei la Berlin. Cum se raportează din Roma, regele Victor Emanuil va sosi la Berlin azi (25 Iulie), însoțit de ministrul de externe Prinetti. Din prilejul acestei vizite vasele de război „Amerigo Vespucci” și „Liburia”, sub comanda ducelui de Abruzzo, vor ancora în portul de la Kiel.

Regele va petrece în Berlin până luni (28 Iulie).

Conflict nou? Nu de mult guvernul Rusiei a adresat Porții o notă prin care cerea achitarea restanței din despăgubirea de război de la 1877—78. Părta a răspuns că Rusia nu mai are să pretindă nimic.

Se crede că din cauza acestui răspuns probabil că se va ivi un nou conflict între Rusia și Turcia.

Saravov redivivus. Telegramă din Sofia dtd 22 Iulie raportează despre ciocniri nou apărute de Bitolia între bandele macedo-bulgare și între popor, și despre o luptă între soldați turci și o bandă de 300 macedo-bulgari.

În legătură cu știrile despre neliștea de la granița macedo-bulgară e foarte semnificativă știrea, că *Saravov*, faimosul fost președinte al comitetului revoluționar macedo-bulgar, după absența de un an a sosit Marți la Sofia.

Sporirea armatei afganistane. *Habib-Ullah*, noul emir al Afganistanului, voese să-și mărească armata, spre care scop a și comandat deja uniforme, arme și muniții. Anume voese să-și organizeze o armată de 80.000 de soldați, afară de soldații grănițari.

Știrea aceasta a atins cam neplăcut cercurile guvernale din Londra, cari — ori-cât s-ar asigura noul emir despre simpatia sa față de Anglia, totuși știu prea bine că *inducând hotărât spre Rusia*. Și e lucru știut că cele mai mari rivalități între Anglia și Rusia tocmai cu privire la Afganistan își dau în capete. Aceste rivalități la mărtașă antecesorului lui *Habib-Ullah* (în anul trecut) îndemnasă pe Rusia chiar să concentreze trupe la graniță, ca nu cumva Anglia, tolosindu-se de confuzia provocată de răposarea emirului, să pună mâna pe țară.

De ale „Asociațiunii”.

Convocare.

Despărțământul VIII Deva al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român își va ține adunarea sa generală în comuna Batiz la 10 August a. c. n. ore a. m. cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
2. Raportul actuariului despre activitatea anuală.
3. Esmiterea comisiunilor pentru cenzurarea raportului, conserierea membrilor noi, colectarea tacselor și referadele acelora.
4. Alegerea a doi delegați la adunarea generală a Asociațiunii.
5. Discutarea și deliberarea eventualelor propuneri.
6. Citirea disertațiilor anunțate.
7. Ficsarea locului adunării generale viitoare.
8. Închiderea adunării prin directorul despărțământului.

Onorații membri și toți binevoitorii partinitori ai culturii poporului român sunt rugați a lua parte la acesta adunare.

Din ședința comitetului despărțământului Deva, ținută la 16 Iulie 1902 st. n.

Dr. Al. L. Hosszu   Dionisie Ardelean
director desp.   actuar.

NOUTĂȚI

Generalul Probst — la Sinaia. FZM. Probst, comandantul corpului de armată din Sibiu (Nr. 12), profitând de ocazia aflării sale la granița română (în excursiune pentru studiarea terenului, în vederea manevrelor), — a mers la Sinaia spre a face vizită de reverență *M. Sale regelui Carol*. În suita sa erau: general Iosif Tupainer, comandantul brigăzii 31 de infanterie; general Ottokar Haas, comandantul brigăzii 32 de infanterie; colonel Lothaire de Hortein, șeful statului major al corpului 12 de armată; colonel baron Henry de Lilius, comandantul regimentului 2 de husari „Prinț Frideric Leopold”; locotenent Schaffer adjutant general al generalului Probst și locotenent August Stock adjutantul comandantului garnisonei din Sibiu. La gara din Sinaia oșpeții au fost primiți de majorul Boureanu, care i-a condus la palat, unde Marți (22 Iulie) au fost primiți de regele și reținuți la dejun.

Armata comandată de archiduci. Manevrelor din toamna aceasta vor fi curată școlă de emulație între archiducii casei domnitoare în privința talentului și iscusinței lor strategice. Nu mai puțin decât opt archiduci vor lua parte la ele ca comandanți. A nume: armata de sud va fi comandată de archiducele moștenitor Francisc Ferdinand. Sunt atașate la ea: corpul 2 de armată sub generalul-campestru Ueküll, un separat corp de armată compus din diferite trupe, sub general-majorul Schönaich, diviziunea de cavalerie din Viena sub comanda archiducelui Otto, și diviziunea de infanterie Nr. 25 sub comanda archiducelui Leopold Salvator. Armata de nord va sta sub comanda archiducelui Frideric; vor fi atașate la ea: corpul 5 de armată sub comanda general-majorului Pitreich (la acest corp va aparține și diviziunea de honvezi Nr. 37), diviziunea de infanterie Nr. 5, sub comanda general-majorului Mertens, și o diviziune de cavalerie, compusă din brigada de la Pojon și din regimentul Nr. 4, sub comanda general-majorului Attems. Pe lângă cei patru archiduci amintiți mai sus, mai participă alți patru mai tinerei, cărora nu li-se poate concede comandă superioară, anume: archiducele Ferdinand ca comandant al regimentului de vânători Nr. 3, archiducele Leopold Ferdinand (colonel) cu regimentul de infanterie Nr. 81, archiducele Francisc Salvator ca comandant al regimentului de dragoni Nr. 6, și archiducele Heinrich Ferdinand ca locotenent în acest regiment.

Numai 21 de zile. Ministrul de honvezi, baron Fejérvári, a dat ordin, ca timpul deprinderilor din arme din August, în loc de 35 zile să dureze numai 21 zile. Această parte din considerare la năduful verii, parte din cauză că sodalii meseriași și lucrătorii la economia de câmp dacă sunt ținuți la deprinderi 35 zile, și perd postul, pe când timp de 21 de zile (trei săptămâni) patronii lor le rezervă postul.

Ca să se știe! Măne și serbeză jubileul de 200 ani de la înființarea sa regimentul de husari Nr. 3, staționat în Arad, care de la 1888 poartă numele fostului general campestru conte Hadik. Din acest prilej corpul ofiteresc a publicat istoria regimentului, cu care însă ziarul kossuthist „Független Magyarorszag” e foarte nemulțumit. A nume, pentru-că „cea mai strălucită epocă” e eliminată din istoria regimentului. A nume, faptul, că la începutul revoluțiunii din 1848—1849 acest regiment a fost primul care și-a călcat jurământul făcut steagului și Domnitoriului, și trecând pe partea revoluționarilor a luptat contra tronului și dinastiei până la suprimarea revoluțiunii. Această strălucită epocă, pe care ziarul kossuthist n-o află eternisată în istoria regimentului, publicată din prilejul jubileului. Dar habuit socios... acest regiment. Când a izbucnit revoluția, regimentul purta numele archiducelui Ferdinand d'Este. „Husarii Ferdinand” au fost primii — constată „Független Magyarorszag” drept corectură a istoriei, — cari sub comanda colonelului Káoszonyi József au jurat la Gyöngyös pe constituție (pe a lui Kossuth Lajos. Nota Red.) începând de la statul major până la cel din urmă om... Apoi după ce spune în câte bătălii au luat parte, numitul ziaru continuă astfel: „Exemplul husarilor „Ferdinand” l-au urmat următoarele regimente de husari: reg. Nr. 1 numit „husari împărătești”, sub comanda lui Mesterházi István; reg. Nr. 2 numit hano-vrez, sub comanda colonelului Nagy Sándor; reg. Nr. 4, numit „Alexandru” sub colonelul Szabó Vincze; reg. Nr. 6 „Württemberg” sub colonelul Hertelendy Miklós; reg. Nr. 9 „Lichtenstein” sub colonelul Gáspár Endre; reg. Nr. 8 „Coburg” și reg. Nr. 12 „Palatin”. — Notia numitului ziaru se termină cu următoarele: „E bine să nu dăm uitării epoca aceasta”. Adevărat! E bine. Toemai în acest scop reproducem cele de mai sus.

Necrolog. Subscria direcțiune aduce la cunoștință, că membrul fondator și în direcțiunea institutului „Racoțana”, Ioan Dordea, după un morb seurt, dar' greu, și-a dat sufletul în mâinile ziditorului Joi, în 11/24 Iulie a. c. la 11 ore din noapte.

Rămășițele pămâtesci ale defunctului se vor așeza spre vecinica odihnă Sâmbătă în 13/26 Iulie a. c. la 4 ore d. a., în cimiterul din loc. Șeica-mare, la 12/25 Iulie 1902. „Racoțana”, institut de credit și de economii, societate pe acții.

Grindină. Ni-se scrie din Geaca: Marți în 9/22 l. c. după amiază a cădut o grindină grăznică pe hotarele comunelor Geaca, Cățina și o parte a hotarului Mocu și pe alte comune învecinate din comitatul Cojocnei, nimicind total recolta anului acestuia. După potopul de apă ce a fost mai înainte, care încă a făcut mari pagube, grindina a nimicind totă speranța poporului, care pe aici numai din economia câmpului trăiesce. Bieții oameni sunt deserați. Geaca la 24 Iulie n. 1902. Ioan Pașca, paroch.

A răposat papa cel roșu. Papa adevărat e „papa cel alb”, generalul jezuiților e „papa cel negru”, ear' șeful (prefectul) propagandei fide e „papa cel roșu” (după colorea hainei de cardinal). „Papa roșu” era cardinalul conte Mișlav Ledochowski, care Marți (22 Iulie) a răposat în Roma, în etate de 80 ani.

Esposiție de cai în Sibiu. Comisiunea comitatului Sibiu pentru prăsit de cai arangiază în 11 Septembrie st. n. (Joi) esposiție de cai în Sibiu în piața vitelor, care esposiție va fi împreunată cu distribuire de premii și diplome de laudă. Premii în bani vor căpăta numai esponenții agricultori. Vor fi distribuite următoarele premii: a) pentru iepe cu mână bine lăptat 7 premii în sumă de 70, 60, 50, 40, 30, 20, 20 corone; b) pentru mânze de 3 ani 6 premii în sumă de 50, 40, 30 și 20 (trei) corone; pentru mânzi necastrați și mânze în vârstă de sub 3 ani 6 premii în sumă de 40, 30 (două), 20 (trei) corone. Diplomele vor fi de trei clase: de aur, de argint, și de bronz. Pot concura la premiare numai proprietari din comitatul Sibiu, cari au crescut înșiși caii prezentați pentru premiare, ori îi au în proprietate de cel puțin 6 luni înainte de ziua esposiției.

Din ridiculositățile birocratismului. La judecătoria cercuală din Baja săptămâna aceasta au fost resolve două acte de — foarte mare valoare și importanță. A nume judecătoria din Zombor a transpus în deposit la judecătoria din Baja suma de 1 (unu) filer rămas din o cauză de lăsamânt. La actele cu cari a sosit filerul, judecătoria din Baja a mai adăugat și ea câteva: de la protocolul de esibite cauza filerului a fost transpusă referentului, acesta a referat-o și a făcut notă, ca filerul să fie contat și ținut în evidență la deposite. — Cealaltă cauză e următoarea: Un proprietar de casă din Baja rămasese dator cu 1 filer dare. După ce nici la repeșite somațiuni renitentul datoras nu a solvit filerul, judecătoria l'a intabulat pe casa datorasului. (Mai știți?! Pote că-i vinde la licitație casa, pentru acesta enormă datorie!)

Potop în Chiév. Marți a fost tempestată mare în Chiév (Rusia), împreunată cu povoiu și grindină. Apele au pătruns prin pivniți și case; 150 case s'a prăbușit, peste o sută de oameni s'au înecat, ear' doi au fost uciși de trăsnet.

Tempești. Marți după amiază o mare tempestată a devastat total hotarul comunelor Reginul unguresc, Idieci și Felfalu (comitatul Murész-Turda). În Idieci vântul a răsturnat patru case. Grindina bătea cu atâta putere cum nici cei mai bătrâni oameni n'au mai pomenit; cădeau chiar bucăți de mărimea ouălor. N'a rămas nimic citov; holde, grâne secerate și adunate în covi (câpțe), legumi, pometuri, viile și chiar și pădurea a fost devastată. Copacii sunt fără frunze și fără clombe; numai trunchiul li-a rămas. Pe cucureziște numai colțore de fire de cucuruz se ved. Mulți oameni au fost răniți de grindină.

În Kisszekeres (Sătmár) încă a fost zilele acestea tempestate, care pe lângă pagubele materiale a cauzat și mărtașă a trei oameni. A nume, la o măierște vr'o șeptezeci oameni erau ocupați cu îmblăntii. Din calea furtunei s'au refugiat în căsăia măieristii; vântul însă a luat coperișul și l'a dus până la distanță de 20 metri, ear' păreții l'a prăbușit peste oameni refugiați acolo. Trei au fost uciși, patru răniți de mărtașă, ear' douăzeci au scăpat cu răni mai puțin grave.

Catastrofa din Martinica — și prăbușirea „campanilei”. Un renumit geolog american susține că prăbușirea campanilei din Venetia a fost cauzată de erupțiunea vulcanului Mont-Pelée de pe insula Martinica. Cu mare aparat științific geologul acela dovedește că revoluția izbucnită în sinul pământului ne se restringe la anume teritoriu, ci are puternic efect asupra întregului continent. Fierosă erupție a numitului vulcan a provo-

cat adevărat schimbări atmosferice în întreaga lumea, dar' totodată a produs schimbări și în sinul pământului, despre ale căror manifestări deocamdată nu ne stă în putință să avem o iconă clară. Clătinările oceanice și cutremurile de pământ întâmplătoare în timpul din urmă stau în strinsă legătură cu schimbările produse de catastrofa de la Martinica. Cutremurul de la Salonic și cufundarea cheului de la Urbini arată clar linia pe care părțile fluide din interiorul continentului o urmăzează în tendința de a-și căpăta echilibrul. Urmare a acestei tendințe de echilibrare e și prăbușirea campanilei, care nu a mai putut să reziste cutremurelor de pământ urmate după catastrofa de la Martinica.

3000 corone pedepsă pentru transgresiune Elias Deutsch, bogătan mare în Zenta, a vândut nu de mult o moșie, dar' la percepător a ținut suma cu cât a vândut-o, — ca să nu plătiască provenit mult Mai târziu percepătorul a aflat despre isprava bogătanului și a făcut contra lui arătare la tribunalul din Segedin. Acesta i-a dictat apoi pedepsă de 3000 corone, pentru „transgresiune în cauze de competențe erariale”.

Colera. Cum vestese o telegramă din Constantinopol, în părțile nordice ale Egiptului bătute în mare măsură colera; din 15 până în 20 Iulie au fost 154 casuri de îmbolnăvire și 103 casuri de mărtașă.

Concert în Calanul-mic. Primum învitare la concertul ce-l va arangia un grup de tineri din seminarul „Andreian” la băile din Calanul-mic (Kalán-fürdő) cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, despărțământul Deva, Duminică în 10 August (28 Iulie) 1902. Inceputul la orele 7 seara. Venitul curat este destinat pentru înființarea unei biblioteci la școala confesională gr.-ort. din Batiz. Suprasolvirile maritimose se primesc cu mulțumită și se vor publica în ziare.

Din public.*)

Mulțumită publică.

Comitetul parochial din Săcătura își exprimă și pe calea acesta cea mai sinceră și profundă mulțumită și recunoștință maritimose donatori, cari au dat poporului din această comună un însemnat ajutoriu pentru zidirea bisericei, care fără ajutorul binefăcătorilor nu s'ar fi putut face, precum și acelora cari au contribuit cu sume mai mici și mai mari în scopul amintit. Și anume:

1. Ioan Roth și soția Floré au dăruit locul de sub biserică în preț de 200 corone, 15,000 cărămidă, 1 clopot în preț de 300 corone, 1 rând de vestimente pentru slujbă în preț de 60 cor.
2. Venerabilul consistoriu archidieceșan din Sibiu din fondul bisericilor 400 cor.
3. Înalt preasfințitul Domn Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu 30 cor., tot din Sibiu „Albina” 40 cor., Dr. Elie Cristea 4 cor., Stefan Moga, I. Papiu și Z. Boiu, câte 2 cor., Teodor Popescu, L. N. N., I. Moga, N., V. Beu, Cunțan și Constantin Dimian câte 1 cor., mai mulți inși 2 corone 20 fileri,
4. Ocna-Sibiului: Isaia Henteș, preot, Ioan Vințelieri, preot și Savu Avram, câte 1 cor., mai mulți inși 6 cor. 30 fil.
5. Tilișca: Comuna politică și biserică gr. or. câte 3 cor. 99 fil., Petru Jaga, jun. și Ioan Dragan câte 1 cor., mai mulți inși 5 cor. 70 fil.
6. Rodu: comuna politică 3 cor. 99 fil., Biserica gr. or. 4 cor., F. Moga, preot și Ioan Dobrescu câte 1 cor., mai mulți inși 4 cor. 40 fil.
7. Poiana: Nicolae Dobrota, preot, Constantin Marcu, Ioan Prodan, Pr. Ilie Dobrota, Niculae Branga, Ioan Bozdog, Niculae Pate, Niculae Prodan, Constantin Fântână, Nicolae Simon, Bierby, Dotye Manetu, Dumitru Rodian, câte 1 cor., mai mulți inși 13 cor.

(Va urma.)

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primesce răspunderea.

Posta redacțiunei.

I. B. paroch în N.-român. Regretăm, dar' se cere, ca esamenul cl. VIII să-l fi făcut înainte de 1 Ianuarie 1899.

„Intelnirea lor”. Nu se poate publica.

Ponor. Puțină răbdare încă. Va urma în curând.

Nr. 406/1902

[107] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Șugag, devenită vacantă prin trecerea în pensie a parohului Gregoriu Ghib, în urma ordinului Preaveneratului Consistoriu archidiececan dto 25 Iunie a. c. Nr. 6180 Bis. se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în tabela B. pentru dotația de la stat.

Concurenții se-și așternă cererile instruite conform normelor din vigore în termenul prefript, subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Sebeș, 3 Iuliu 1902.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parochial concurent.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 362.

[111] 1—3

Concurs

Pentru întregirea celor două posturi învățătoresci de la școala elementară din comuna Șugag, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

a) Salariu câte 600 corone.

b) Cuartir și lemne de foc în natură, sau relut în bani 100 cor.

Concurenții se-și așternă cererile instruite conform normelor din vigore, în termenul prefript subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Sebeș, 3 Iulie, 1902.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parochial concurent.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 72/1902.

[112] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. ort. din parohia Săcărâmb (Nagyág) protopresbiteratul Deva, se descrie prin acesta concurs cu termen pe 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 720 cor. salariu anual plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericească, cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare pentru încălzit.

Alesul învățătoriu va avea să țină, pe lângă cantor, în Dumineci și sărbători strana, și să conducă corul bisericesc deja existent; se recere deci să fie conducătoriu de cor.

Concurenții sunt poftiți a se prezenta până la alegere în o Duminecă sau sărbătoare la biserică.

Cererile de concurs instruite cu documentele necesare au să intre la Oficiu protopresbiterial gr. or. al tractului Deva în termenul susindicat.

Săcărâmb (Nagyág) 30 Iunie 1902.

Comitetul parochial gr. or.

Olimpiu Oprea
președ.

Max Ambrus
notariu.

Nr. 331.

Văduț.

G. Romanul
protopresbiter.

Nr. 726.

[117] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor vacante de învățători din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sibiiului se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Boița**, două posturi, salariu anual câte 600 cor., cuartir în natură eventual relut de cuartir 40 corone, și câte 4 stângini de lemne.

2. **Cornățel**, un post, salariu anual 600 cor. cuartir în natură și lemnele necesare.

3. **Gusterița**, un post, salariu anual 600 cor., și adecă 500 de la popor din repartitie, 100 cor. de la comuna politică, 40 cor. relut de cuartir și 3½ stângini de lemne.

4. **Ocna-inferioară**, un post, salariu anual 600 cor., relut de cuartir 40 cor. și lemnele necesare.

5. **Riusadului**, un post, salariu anual 600 cor. din cassa alodială, cuartir în natură și lemnele necesare.

6. **Ruși**, un post, salariu anual 600 cor. și anume 300 de la stat și 300 de la popor din repartitie, relut de cuartir și lemnele necesare.

7. **Sadu**, 3 posturi, salariu anual câte 600 cor. din cassa alodială, cuartir în natură și lemnele necesare.

8. **Slimnic**, un post, salariu anual 600 cor. de la popor din repartitie, relut de cuartir și lemnele necesare.

9. **Vurpăr**, un post, salariu anual 600 cor. de la popor din repartitie, cuartir în natură și lemnele necesare.

10. **Ocna-superioară**, un post, salariu 600 cor. din repartitie, cuartir în natură și lemnele necesare.

Cuincuenalele se vor computa la toate posturile de învățători după cinci ani de serviciu în comuna respectivă.

Reflecțanții la vre unul din aceste posturi au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în comuna respectivă spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesci. Concursurile instruite în sensul legilor din vigore se se așternă la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiiului în conțelegere cu comitetele parochiale. Sibiiu 11 Iuliu 1902.

I. Papiu
protop.

Nr. 675/1902 prot.

[113] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători de la școlile confesionale din comunele Agribiciu, Apahida, Bedeciu, Butene, Cojocna, Călata-mare, Mărișel și Someșul-rece, din subsemnatul protopresbiterat, prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt la fie-care post câte 600 cor. cuartir și lemne de foc.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor de concurs, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu în termenul sus indicat.

Cluj, 6 Iuliu 1902.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetele parochiale.

Tulliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 158/1902

[114] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de paroch în parohia de clasa a III-a Bățalar și filia Bretea-română din protopresbiteratul Hațegului prin acesta se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele fasonate în cota B. pentru congruă.

Suplicile concursuale, instruite cu documentele recerute prin lege, se se trimite subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Hațeg, în 7 Iuliu 1902.

În conțelegere cu comitetul parochial — Oficiul protopresbiterial al Hațegului.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 392/1902.

[210] 2—3

Concurs

La școlile centrale gr. or. române din Brașov sunt de ocupat următoarele posturi vacante:

a) la gimnasiu:

1. Un post de profesor pentru catedra de Magiară și Română sau Germană.

b) la școala reală:

2. Un post de profesor suplent pentru Matematică și alt studiu exact.

c) la școala comercială:

3. Un post de profesor pentru limba Magiară și Germană în combinație eventual cu Franceza.

d) la școlile primare:

4. Un post de învățătoriu.

5. Un post de învățătoare pentru lucrul de mână la fete.

Termenul de concurs pentru posturile de sub 1. 2. și 3. e 25 Iulie v. a. c., eără pentru cele de sub 4 și 5 e de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Toți concurenții vor adresa concursurile lor subsemnatei Eforii școlare însoțite de următoarele documente prin cari vor dovedi:

a) Că sunt români de religiunea gr. or.;

b) că au purtare bună atât în privința moralității cât și în relațiile lor-civile;

c) că sunt de constituție fizică firmă și deplin sănătoși;

d) revers, că se vor conforma întru toate legilor și dispozițiilor noastre bisericesci și școlare, precum și regulamentelor, ce sunt și vor fi în vigore;

e) concurenții de sub 1—2 vor documenta calificațiune profesorală completă conform articolului de lege XXX din 1883, sau întrucât n'ar avea-o să aibă cel puțin examen fundamental din specialitatea lor;

f) concurenții de sub 3. vor documenta calificațiunea conform regulamentului școlilor comerciale superioare din anul 1895;

g) concurenții de sub 4 vor documenta, că au deus esamen de calificațiune învățătorescă cu calcul bun, că cunosc limba magiară și germană după recerință și că posed cunoștințe teoretice și practice din desenul linear, din gimnastică și din grădinărit;

h) concurențele de sub 5 vor documenta, că cunosc lucrul de mână femeesc de tot soiul și au calificațiune științifică și practică conform prescripțiilor legale.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi sunt:

1. Pentru profesorii ordinari în timpul serviciului provisoriu (prevădut în § 30 al legii de instrucțiune din 1883) salariu anual de cor. 1800.—; eără de la ocuparea definitivă a postului de profesor ordinari salariu anual de cor. 2400.—, cinci cuincuenii de câte 200.— cor., bani de cuartir cor. 400.— anual și drept de pensie conform statutelor în vigore la școlile noastre; pentru timpul de serviciu ca profesor suplinitor cor. 1600.— anual fără alte emolumente.

2. Pentru învățătorii suplent salariu anual de cor. 800.—; pentru cel provisoriu cor. 1000.— anual, eără începând de la ocuparea definitivă a postului, salariu de cor. 1200.— anual, cinci cuincuenii a cor. 120.— și bani de cuartir cor. 240.— anual.

3. Pentru instructora provisorie de lucru de mână salariu anual de cor. 800.— fără alte emolumente.

Brașov, din ședința Eforiei școlare ținută la 2/15 Iulie 1902.

Eforia școlilor centrale române ort. răs. din Brașov.

Vasile Voinea,
președinte.

Arsenie Vlaicu,
secretariu.

Biblioteca „Bunul econom”

Nr. 1. Nutrețurile ierbosă, cositurile (fânașele), prepararea fânului și pășunile.

„ 2. Economia porcilor, oilor și caprelor.

„ 3. Sămënța plantelor agricole și sămënă-tul lor.

„ 4. Îngrijirea plantelor în cursul vegeta-țiunii. — Recolta cerealelor.

„ 5. Economia vitelor sau zootechnia gene-rală.

„ 6. Agrolgia sau cunoșterea pământurilor și mijlocele de a le îmbunătăți.

„ 7. Agricultură generală — Lucrarea pământului (Plugul, Grapa, Păvălugul și alte instrumente de măruntit pământul).

Prețul unui exemplar 30 fil. — Se poate pro-cura de la

Librăria archidiececană.

La Librăria Tipografiei Archidiececane se află de vânzare:

Poesii Postume, de **M. Eminescu**

Prețul: . . . . . „ 1 C.

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Atelier de lăcătușerie în Sibiiu.

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, că după o prăcă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarhie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc., mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție
în Sibiiu, Rosenanger nr. 9 (Têgul brânzei)

unde efectuează tot felul de lucrări aparținătoare acestei branșe, precum:

Porți de fer, balcone, terase,
galerii, grilajuri de scări și morminte, marchise,
antreuri, luminătoare,
case pentru flori (florării) etc. etc.

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am totdeauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

Sobe de bucătărie

cât se poate de solid lucrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mă va onora cu numeroase comande, fiind singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiiu, semnez

Cu deosebită stimă

Eremie Purece
măiestru lăcătuș.

[69] 6—10

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpeta vr'o dată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ace va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezi A. Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se cêră pretutinde-neapăriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposît în Sibiiu** la farmacia „**Vulturul**” **C. Müller**, piața-mare; farmacia **Molnar**, strada Cîsnădiei 59. [1] 14—

Povești pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

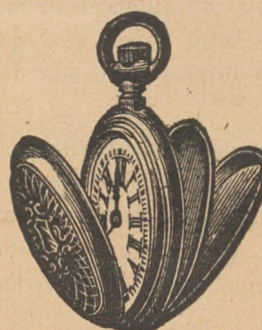
Dr. Petru Șpan.

Se pôte procura cu prețul de 1 coronă de la

Librăria Tipografiei archidiececane.

Important pentru fie-care om.

Desfacere totală cu prețul cel mai efin, numai cu fl. 2-95 o garnitură admirabilă din 14 bucați prețioase, ju-vaerice etc.

Important
pentru
fiecare om!

1 orologiu de busunar, anker remontoir de nickel (la dorință argintat) cu capace gravate frumos, regulator precis, 3 ani garanție și cutie.

1 Lanț elegant cantier, suflat sau nickelat dimpreună cu acățător sistem parisian.

1 ac de cravată aurit cu imitație de Briliante.

1 păreche nasturi pentru manchete aurii marca „Garantie”.

1 garnitură nasturi aurii (botoni) pentru gu-leri și pepturi, constând din 5 bucați.

1 păreche cercei de argint veritabil oficioș gradați.

1 inel de aur cu pîtră elegantă.

1 oglindă de busunar în cutie.

Acestea 14 prețioase și admirabile obiecte dimpreună cu orologiul remontoir anker se predau numai cu 2 fl. 95 cr. prin rambursare sau prin trimiterea înainte a sumei la firma:

Brüder Hurvitz, casă de esport, **Krakau**

Stradom 17 (Oestr.)

Neconvenind a le returna în 8 zile primind banii înapoi fără ca cumpărătorul să fie cu ceva pre-scursat. — Cataloge bogat ilustrate cu tot felul de juvaerice, se trimit gratis și franco. [62] 9—15